

El frau de «primer la independència»

Un dels arguments habituals del nou sobiranisme afirma que els partidaris de l'estat propi haurien de deixar de banda de les seves diferències ideològiques i unir-se per aconseguir un únic objectiu: la independència. Quan tinguem estat, diuen els partidaris del 'primer la independència?', ja decidirem si volem un govern de dretes o d'esquerres. Mentrestant, això és secundari i ens distreu de l'objectiu que ens uneix. El discurs ha esdevingut hegemònic en l'esfera del catalanisme, fins al punt que els últims anys han aparegut partits polítics que basen la seva raó de ser en aquest plantejament. De fet, la crida del president Mas per aconseguir una gran majoria a les eleccions del proper 25N no deixa de ser una derivada d'aquesta idea. Per què votar partits d'esquerres avui minoritaris, encara que siguin partidaris del dret a decidir o directament de la independència, si podem fer confiança a un gran partit com CiU, que des de l'Onze de Setembre tan sols té en la seva agenda avançar cap a l'estat propi?

Si ho analitzem amb atenció, però, arribarem a la conclusió que aquest discurs fa aigües per tot arreu. La independència, tot i que alguns populistes nostrats ens la presenten com la panacea, no serà un moment màgic en què d'un dia per l'altre Madrid deixarà d'existir i ens ingressaran al compte corrent els 2.200 euros anuals per càpita d'espoli fiscal? que Espanya ens roba?. Assolir un estat propi serà un procés llarg i no exempt de complicacions, que probablement s'allargarà més d'una legislatura amb independència de quan es faci el referèndum, i que requerirà negociacions molt complexes amb l'Estat espanyol i la comunitat internacional. Mentre això passi, el món seguirà girant i la Catalunya autonòmica -i rescatada- també. Així doncs... el país serà gestionat fins al dia D per governs asèpticament aideològics? No farem més retallades? Reactivarem la inversió pública? No privatitzarem cap empresa de la Generalitat? No acomiadarem més funcionaris? En contractarem de nous?

A més, abans i després de la materialització de la independència, serà determinant l'aritmètica parlamentària autonòmica, els pactes entre partits i els governs que se'n derivin. No siguem innocents: no és el mateix crear un nou estat liderats per un govern de caire neoliberal que fer-ho amb un executiu d'esquerra transformadora. En el primer cas, el nou estat català tindria molts números d'assemblar-se a Irlanda o Andorra: impostos baixos per als rics, prioritat per a les escoles i els hospitals privats o concertats, subsidis d'atur i pensions limitades i límit de despesa pública incorporat a la Constitució catalana, seguint els dictats 'd'austeritat' de la Unió Europea. En el segon cas, és molt probable que Catalunya mirés cap a països com Islàndia o Suècia: una Constitució participativa, un model fiscal que gravés els rics i les grans corporacions, especial protecció i impuls en matèria econòmica per a les cooperatives i petites empreses, i una sanitat i educació públiques intocables, eliminant, si s'escaigués, els concerts amb centres educatius i sanitaris privats. Qui ostenti l'hegemonia durant aquest hipotètic procés, doncs, tindrà molt de guanyat a l'hora de determinar com serà el futur estat. Voler obviar aquestes qüestions amb el pretext que 'cal estar units' és una trampa majúscula que tan sols afavoreix l' statu quo actual.

L'estat català, si un dia s'esdevé, és molt probable que acabi sent producte de consensos. I com diu el candidat de la CUP, David Fernández, potser en alguna fracció de segon l'esquerra independentista i la dreta sobiranista hauran de coincidir per tirar endavant un referèndum vinculant. Però una cosa és trobar-se puntualment, i l'altra és renunciar al propi ADN en favor d'una impossible asèpsia ideològica que, diguem-ho clar i català, no és més que una abraçada de l'ós convergent. L'argumentari del 'primer la independència', elaborat i propulsat des dels laboratoris d'idees per la dreta catalana, només té com a objectiu crear distorsions en l'agenda política de l'independentisme, que sempre ha estat obertament d'esquerres. És un esglaó més del segrest ideològic i posterior desactivació de l'independentisme per part de la dreta. El resultat els hem vist els últims anys en la forma d'escissions dramàtiques i també en la desorientació ideològica

de molts independentistes orfes de relat. Tot plegat ens ha conduït a una situació gairebé còmica en què un líder fracassat amb certa capacitat per a la oratòria, al capdavant d'un partit que ha fet del pacte amb Espanya la seva raó de ser, pot capitalitzar políticament la manifestació independentista més gran de la història. Pensin una mica en tot plegat i alliberin-se de la síndrome d'Estocolm a l'hora votar el proper 25 de novembre.